

**Vilnius
universiteto
leidykla**

Teisė

ISSN 1392-1274
eISSN 2424-6050

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Vilnius University Law Journal

Teisė

2020, Vol. 114

Published since 1957

Vilnius University Press
Vilnius, 2020

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Vilniaus universiteto teisės žurnalas

Teisė

2020, 114 tomas

Leidžiama nuo 1957 metų

The journal is published four times a year

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

Prof. habil. dr. *Gintaras Švedas* Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)

Executive Secretary

Prof. dr. (HP) *Jevgenij Machovenko* Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)

Editors

- Prof. dr. *Armanas Abramavičius* Vilnius University, Lithuania (Law 01 S),
Judge of the Supreme Court of Lithuania
- Prof. dr. *Carlo Amatucci* University of Naples Federico II, Italy (Law 01 S)
- Prof. dr. *Denis Azarov* National University of Kyiv-Mohyla Academy,
Ukraine (Law 01 S)
- Prof. dr. *Toma Birmontienė* Mykolas Romeris University, Lithuania Lithuania (Law 01 S)
- Prof. habil. dr. *Jelena Borisova* Lomonosov Moscow State University, Russia (Law 01 S)
- Prof. dr. *Tomas Davulis* Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)
- Prof. dr. *Aleš Galič* University of Ljubljana, Slovenia (Law 01 S)
- Prof. habil. dr. *Helmut Kohl* Johann Wolfgang Goethe-University
Frankfurt on the Main, Germany (Law 01 S)
- Prof. habil. dr. *Vladimir Koniachin* Kuban State University, Russia (Law 01 S)
- Prof. dr. *Johan Meeusen* University of Antwerp, Belgium (Law 01 S)
- Prof. habil. dr. *Vytautas Nekrošius* Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)
- Prof. dr. *Ana Nylund* University of Tromsø, Norway (Law 01 S)
- Prof. dr. *Jonas Prapiestis* Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)
- Prof. habil. dr. *Anna Pikulska* Lodz University, Poland (Law 01 S)
- Prof. dr. *Jeremy Sarkin* NOVA, Lisbon, Portugal (Law 01 S)
- Prof. habil. dr. *Otmar Seul* University of Paris Quest-Nanterre-La Defence, France
(Paris X-Nanterre) (Law 01 S)
- Prof. dr. *Jan M. Smits* Maastricht University, Netherlands (Law 01 S)
- Prof. dr. (HP) *Egidijus Šileikis* Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)

Included in:

Criminal Justice Abstracts with Full Text <<http://www.ebscohost.com/titleLists/13h-coverage.htm>>

TOC Premier <<http://www.ebscohost.com/titleLists/tmh-coverage.pdf>>

Lituanistika <<http://www.minfolit.lt/>>

China Knowledge Resource Integrated Database <<http://oversea.cnki.net/kns55/default.aspx>>

Address:

Vilnius University Faculty of Law
9 Saulėtekio Ave., Building I, LT-10222 Vilnius, Lithuania
Phone No.: +370 5236 61 62, faks. +370 5236 61 63
Email: Teises_fakultetas@tf.vu.lt
Home page: <<http://http://www.journals.vu.lt/teise>>

Copyright © 2020 Authors. Published by Vilnius University Press

This is an Open Access journal distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Žurnalas leidžiamas keturis kartus per metus

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Atsakomasis redaktorius

Prof. habil. dr. *Gintaras Švedas* Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Atsakomasis sekretorius

Prof. dr. (HP) *Jevgenij Machovenko* Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Nariai:

Prof. dr. *Armanas Abramavičius* Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S),
Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas

Prof. dr. *Carlo Amatucci* Neapolio Frederiko II universitetas, Italija (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Denis Azarov* Kijevo Mohilos Akademijos nacionalinis universitetas,
Ukraina (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Toma Birmontienė* Mykolo Romerio universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Prof. habil. dr. *Jelena Borisova* Maskvos valstybinis M. Lomonosovo universitetas,
Rusija (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Tomas Davulis* Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Aleš Galič* Liubianos universitetas, Slovėnija (Teisė 01 S)

Prof. habil. dr. *Helmut Kohl* Frankfurto prie Maino Johano Volfgango
Getės universitetas, Vokietija (Teisė 01 S)

Prof. habil. dr. *Vladimir Koniachin* Kubanės valstybinis universitetas, Rusija (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Johan Meeusen* Antverpeno universitetas, Belgija (Teisė 01 S)

Prof. habil. dr. *Vytautas Nekrošius* Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Ana Nylund* Tromso universitetas, Norvegija (Teisė 01 S)

Prof. habil. dr. *Anna Pikulska* Lodzės universitetas, Lenkija (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Jonas Prapiestis* Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Jeremy Sarkin* NOVA universitetas, Lisabona, Portugalija (Teisė 01 S)

Prof. habil. dr. *Otmar Seul* Paryžiaus X-Nantero universitetas, Prancūzija (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Jan M. Smits* Maastrichto universitetas, Nyderlandai (Teisė 01 S)

Prof. dr. (HP) *Egidijus Šileikis* Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Periodinis leidinys TEISĖ užregistruotas

EBSCO duomenų bazėse ***Criminal Justice Abstracts with Full Text*** <<http://www.ebscohost.com/titleLists/13h-coverage.htm>> ir ***TOC Premier*** <<http://www.ebscohost.com/titleLists/tnh-coverage.pdf>>, Lietuvos mokslo tarybos valdomoje tarptautinėje mokslinėje duomenų bazėje ***Lituanistika*** <<http://www.minfolit.lt/>>, ***China Knowledge Resource Integrated Database*** <<http://oversea.cnki.net/kns55/default.aspx>>

Adresas:

Vilniaus universiteto Teisės fakultetas

Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222 Vilnius, Lietuva

Telefonas (+370 5) 236 6162, faksas (+370 5) 236 6163

El. paštas Teises_fakultetas@tf.vu.lt

Leidinio tinklalapis <http://www.zurnalai.vu.lt/teise>

Autorių teisės © 2020 Autoriai. Publikavo Vilniaus universiteto leidykla.

Tai yra atvirosios prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis Kūrybinių bendrijų licencija Priskyrimas, kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalinga, be kita ko, kopijuoti, daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

Turinys

<i>Michailovič I.</i> Smurtinio elgesio kaitos svarba užkertant kelią smurtui artimoje aplinkoje	8
<i>Juozapavičius A.</i> Specialusis liudytojas – tarp liudytojo ir įtariamojo?	26
<i>Pūraitė-Andrikienė D.</i> Lietuvos individualaus konstitucinio skundo modelio privalumai ir trūkumai	49
<i>Dobrovolskis M.</i> Mokesčių slėpimo kriminalizavimas <i>ultima ratio</i> principo kontekste	71
<i>Shevchenko O.</i> Automatizuotų transporto priemonių valdymas: civilinės atsakomybės reglamentavimas Europos Sąjungoje	85

Teisės aktualijos

<i>Mykiiievych M., Ivanochko I.</i> Teismų ir teisinė reforma kaip ES ir Ukrainos asociacijos susitarimo įgyvendinimo teisingumo vykdymo srityje elementas	103
<i>Shafalovich H.</i> Iššūkiai teisei skaitmeninimo epochoje (Baltarusijos Respublikos pavyzdžiu)	113
<i>Di Martino G.</i> Neįgalūs žmonės, savarankiškas apsisprendimas ir išimtinai asmeninio pobūdžio veiksmai	122
<i>Rosas M. M.</i> Neįgaliojo ateities planavimas: civilinės teisės sprendimai?	
<i>De Sousa I. P.</i> Teisinės valstybės krizė Europos Sąjungoje: nuo Portugalijos iki Lenkijos (ir už jos ribų)	144
<i>Korol D.</i> Bylinėjimosi išlaidos ieškovui: teisenos tvarkos diferencijavimo ar prieigos prie teisingumo kriterijus?	154
<i>Korol O.</i> Piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis prevencija kaip teisėjo ir šalių bendradarbiavimo principo dalis civiliniame procese	161
<i>Gallizioli G.</i> Geresnio reglamentavimo poveikis ES teisėkūrai	169

Contents

<i>Michailovič I.</i> The Importance of Changing Abusive Behavior to Prevent Domestic Violence	8
<i>Juozapavičius A.</i> “Special Witness” – Between Witness and Suspect?	26
<i>Pūraitė-Andrikienė D.</i> Advantages and Disadvantages of the Lithuanian Individual Constitutional Complaint Model	49
<i>Dobrovolskis M.</i> <i>Ultima ratio</i> Principle in the Criminalization of Tax Evasion	71
<i>Shevchenko O.</i> Connected Automated Driving: Civil Liability Regulation in European Union	85
Problems of Law	
<i>Mykiiievych M., Ivanochko I.</i> Judicial and Legal Reform as an Element of Implementation of the EU-Ukraine Association Agreement in the Field of Justice	103
<i>Shafalovich H.</i> Challenges to Law in the Era of Digitization (on the Example of the Republic of Belarus)	113
<i>Di Martino G.</i> People with Disabilities, Self-Determination and Very Personal Acts	122
<i>Rosas M. M.</i> Planning the Future of a Disabled Person: Civil Law Solutions?	132
<i>De Sousa I. P.</i> The Rule of Law Crisis in the European Union: from Portugal to Poland (and Beyond)	144
<i>Korol D.</i> The Value of the Case for the Applicant: A Criterion for the Differentiation of Case Proceedings or of Access to Justice?	154
<i>Korol O.</i> Abuse of Procedural Rights Prevention as an Element of Judge and Parties Cooperation Principle in Civil Procedure	161
<i>Gallizioli G.</i> Better Regulation Impact on the EU Law-Making	169